

Víc než jenom dobrá rada o tom, kam si sednout

O pokoře, skromnosti a otevřenosti v Božím království

Text: Lukáš 14,1.7-14 | Žalm 68 | Žd 12,18-19.22-24a

Introitus – Př 29,23

Člověka poníží jeho povýšenost, kdežto kdo je poníženého ducha, dojde slávy.

Čtení Žalmu

Žalmy 68, 4-5

Spravedliví se radují, jásají před Bohem a veselí se v radosti. Zpívejte Bohu, velebte jeho jméno, jeho jméno je Hospodin.

Žalmy 68:6-7

Otec sirotků, ochránce vdov je Bůh ve svém svatém příbytku. Bůh zjednává opuštěným domov, vězně vyvádí k šťastnému životu.

Žalmy 68:10-11

Seslal jsi hojný déšť, Bože, na své dědictví, vzkřísils je, když zemdlelo. Usadilo se v něm tvoje stádce, ve své dobrotě ses postaral o chudáka, Bože!

Evangelium

Lk 14,1.7-14

Když Ježíš přišel v sobotu do domu jednoho z předních farizeů, aby tam pojedl, dávali si na něj pozor.

On si všiml, jak si hosté vybírají přední místa. Řekl jim tedy toto podobenství: "Až budeš od někoho pozván na svatební hostinu, nesedej si na přední místo. Mohl by být od něho pozván někdo vzácnější než ty, a ten, kdo pozval tebe i jeho, by přišel a řekl ti: 'Uvolni mu místo!' Tu bys musel s hanbou zaujmout poslední místo.

Ale když budeš pozván, jdi si sednout na poslední místo, takže až přijde ten, který tě pozval, řekne ti: 'Příteli, pojď si sednout dopředu!' To ti bude ke cti u všech, kteří budou s tebou u stolu. Neboť každý, kdo se povyšuje, bude ponížen, a kdo se ponižuje, bude povýšen."

Svému hostiteli pak řekl: "Když strojíš oběd nebo večeři, nezvi své přátele, ani bratry, ani příbuzné, ani bohaté sousedy, aby tě snad také nepozvali, a tak by se ti dostalo odměny. Ale když strojíš hostinu, pozvi žebráky a mrzáky, chromé a slepé.

A budeš blahoslavený, protože oni ti to nemají čím odplatit. Dostaneš však odměnu při vzkříšení spravedlivých."

Kázání

Letošní podzim bych spolu s Vámi rád sledoval evangelijní příběhy, které se staly u stolu na hostinách. Lidé - dost často i farizeové (i přední farizeové) - zvali Pána Ježíše do svých domů a pořádali na jeho počest hostiny. Tak je tomu v dnešním příběhu, který zaznamenal evangelista Lukáš.

1. První dojmy

Nevím, jaké první dojmy ve Vás vyvolá to, co Pán Ježíš pověděl na hostině v domě jednoho z předních představitelů židovské víry.

- (1) **Překvapivě jednoduchá dobrá rada:** „Když Tě pozvou na návštěvu či hostinu, pak se nežeň dopředu, aby nenastala trapná situace, kdy hostitel přivede někoho váženějšího a požádá tě, abys opustil čestné místo někde vepředu.“

Napadá mě zde **otázka:** „Opravdu je to tak důležité, že to musel Pán Ježíš povědět a že to evangelista Lukáš zapsal do svého podání evangelia?“ Opravdu se zde Pán Ježíš na chvíli

zabýval dobrých chováním a etiketou podobně jako Guth Jarkovský anebo Ladislav Špaček?

- (2) *Je to dnes vůbec aktuální?* Ať už myslím na svatbu či jakoukoli jinou slavnostní hostinu, mám dojem, že **všude jsou vizitky**, které určují, kde má kdo své místo.
- (3) *Je to trochu nepříjemné*, to když přijde na radu hostiteli, který má spíš než své přátele, zvát chudé, slepé, zmrzačené a chromé. To proto, že nemají čím odplatit. Jako bychom sami zval na oslavy, aby nás pozvali i druzí. Anebo to tak nakonec ve skrytu duše tak trochu činíme? Neměl spíš Pán Ježíš poradit hostiteli, aby příště dal na stůl vizitky?

2. Víc než dobrá rada

Pojďme ale od prvních dojmů ke skutečnému poselství toho, co nám Lukáš zaznamenává. Nevíme přesně, jak uvedl svou řeč na farizeově hostině Pán Ježíš, ale víme, jak ji uvádí právě Lukáš. Neříká: „*A dal jim dobrou radu...*“, i když právě ona zazní. Lukáš řekne: „*Pověděl jim podobenství...*“

Ta dobrá rada je dobrou radou, ale zároveň a především je něco víc. Je to ilustrace, je to **obraz, který ukazuje** ještě na něco jiného: **na určitou realitu Božího království**; tedy toho, jak tomu bude jednou v nebi, ale zároveň, jak se Boží realita vztahů a života má dostávat i do reality naší přítomnosti.

Velice se mi líbí parafráze evangelijního příběhu, jak ji podává Jiří Mrázek, novozákoník a děkan ETF UK:

„Představte si, že to, jak tady sedíte (nebo si spíš hledáte místo), je Boží království. Tato hostina je **obraz** Božího království, a my jsme se do něho právě dostali. Na stolech je už připraveno jídlo a pití, všude je spousta míst k sezení,

ale jinak tak trochu zmatek. Nikde žádný zasedací pořádek a nikde nikdo z personálu. Žádný anděl se zasedacím pořádkem. Všude židličky s polštářkem, ale nikdo vám neřekl, na kterou patříte **vy**, a jestli tam **vůbec** patříte. Tak vám radím (pokračuje to podobenství), sedněte si někam dozadu, ale s dobrým výhledem. Abyste viděli, kdo všechno ještě přijde.

To se budete divit, kdo ještě přijde! A kdo všechno naopak nepříjde - ne že by sem nemohl, ale že mu do toho třeba něco přišlo...

Sedněte si někam dozadu. Protože dopředu možná přijdou lidi, od kterých byste to vůbec nečekali; od kterých byste nečekali, že tady budou.

A nebo možná ne - možná tam vpředu bude místo speciálně pro Vás (ačkoli byste to od sebe nečekali) - ale v tom případě vám to místo neuteče.

Jenom se nesnažte tam ten zasedací pořádek organizovat vy. Nesnažte se nikomu říkat, kdo tam patří a kdo kam patří. To byste mohli narazit. Na hostitele."

Tedy, kromě toho, že Pán Ježíš dává obecně dobrou radu pro případ, že někde nebudou vizitky, *mluví o Hostiteli, jímž je Pán Bůh a mluví nás, kteří jsme pozváni k setkáním s ním*. A to již tady a teď.

Bylo to tenkrát skryté *podobenství o farizejích pro farizeje*. Pro lidi, kteří si mysleli, že ve vztahu k Pánu Bohu mají nárok na čestná místa vepředu, zaslouží si je. Že jsou důležitější než jiní. Že jejich místo tam je jaksi *automaticky* a je vepředu.

Ježe, jak na jiných místech Pána Ježíše pověděl ve stejném duchu: „*Celníci a nevěstky vás předcházejí do Božího království – po pokoru pokání a víru.*“ Už tady a teď. Slovo Pána Ježíše je slovem do života

církve, již není cizí záslužnictví, představa o tom, kdo má mít větší slovo, či slovo je důležitější, kdo si zaslouží být v čele.

Aby nedocházelo už v naší přítomnosti k trapným situacím, Pán Ježíš radí ve vztahu k Božímu království ***pokoru a očekávání***. ***Kde bude mé místo? Ten, kdo se jaksi automaticky žene kupředu***, by se měl zastavit ***a ten, kdo si myslí, že jeho místo je pouze vzadu***, by měl zpozornět, protože jeho místo může být právě vepředu, kam se vůbec nehrne. Dost možná je právě tato potřeba si uvědomit v následujícím období, které bude směřovat v životě sboru k volbě staršovstva. Jenže, a to je v této souvislosti potřeba připomenout, tady nejde o čestná místa, jde o službu a odpovědnost.

Musel jsem si v těchto souvislostech klást přece jenom ještě jednu ***docela palčivou otázku***: „***Jde skutečně v životě církve a dokonce i v obraze věčnosti o závod v tom, kdo bude mít jaké čestné místo?***“ Není to nakonec v Boží realitě úplně stejné jako v životě společnosti žijící bez Boha? Jak to bude jednou na nebeské hostině?

A tady před námi svědectví Písma a evangelia otvírá ještě jiný obraz. V něm totiž nejde o čestná místa v nebi. Jde o něco jiného. ***Jde o to být tam pozván – dostat se tam!*** Jde o to, kdo se dostane na nebeskou hostinu, a kdo zůstane za dveřmi. Evangelista Jan v poslední knize Bible řekne (Zj 19,9): „***Blaze těm, kdo jsou pozváni na svatbu Beránkovu...***“

3. Koho zve Bůh?

Na to vlastně ukazuje rada, kterou Pán Ježíš dal na hostině přednímu farizeovi, který hostinu uspořádal. To, koho má pozvat, ukazuje na charakter Božího království, na to, koho do něj zve Bůh. Ještě jednou budu citovat Jiřího Mrázka:

„Takto nás zve do svého království Bůh. Zve:

- *Chudé* - kteří si tento zájezd do Božího království opravdu nemají čím zaplatit, kteří opravdu nemají co nabídnout.
- *Zmrzačené* - kteří si zpackali život (a packají ho i druhým). Kteří mají všelijak pochroumanou a zmrzačenou minulost, anebo budoucnost, anebo reputaci. Anebo všechno dohromady.
- *Chromé* - kteří by sami do Božího království nedošli.
- *A slepé* - kteří k němu přišli jako slepí k houslím. Nebo chcete-li: kteří by sami na hostinu netrefili.“

Takto se chová a zve Pán Bůh. A protože se takto chová on, jsme zváni i my ke stejnému božskému způsobu života. *A když už Pán Ježíš mluví o předních a čestných místech,* pak tak činí proto, že my jsme si my sami vytvořili takový svět. Jakoby pověděl, že když už přemýšlíme v kategoriích čestných míst, pak musíme vědět, že v nebi tomu bude prostě jinak. Nejde o čestnost, ale být tam, být u toho. A dodejme, že toto pozvání je stále otevřené. Jde o to dostat pozvání a odpovědět na ně. Jak?

Skutky apoštolské 2: 38 „Obrátte se a každý z vás ať přijme křest ve jménu Ježíše Krista na odpuštění svých hříchů, a dostanete dar Ducha svatého.“

Požehnání a vyslání

Lk 10:20 „...radujte se, že vaše jména jsou zapsána v nebesích.“

Efezským 4:32 „...budte k sobě navzájem laskaví, milosrdní, odpouštějte si navzájem, jako i Bůh v Kristu odpustil vám.“

Jan Asszonyi, Brno 1. 9. 2019

